

2025 Yılı Asgari Ücret, Bordro Parametreleri ve Hesaplanması

*Dr. Eray Karagöz, İş ve Sosyal Güvenlik
Hizmetleri
Yönetici Ortak*

Gündem

- o 2025 Yılı Bordro Parametreleri Neler?
- o İstisna ve Muafiyetler Hangi Kalemlerde Olacak?
- o Asgari Ücret İstisnası
- o Vergi Dilimleri
- o Kimler Beyanname Verecek?
- o 2025 Beklenti ve Gelişmeleri

Bordro ve Unsurları

1

Bordro ve Parametreler

GİRİŞ

- 4857 sayılı İş Kanununun 32. maddesinde ücret tanımına yer verilmiştir. Buna göre, “Genel anlamda ücret bir kimseye bir iş karşılığında işveren veya üçüncü kişiler tarafından sağlanan ve para ile ödenen tutardır.” Yine farklı bir ücret tanımı 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61. maddesinde yer bulmuştur. Buna göre, “Ücret, işverene tabi belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.”
- Genel olarak iş görme karşılığında işveren tarafından ödenen tutar “ücret” olarak bilinmektedir. Türkiye’de ücretler üzerinden dört farklı kalemde yasal kesinti uygulanmaktadır. Bunlar; sigorta primi, işsizlik sigortası primi, gelir vergisi ve damga vergisidir. Kesinti oranları Kanunlar ile belirlenmiş olup, maliyetler bu yasal kesintiler dahil edilerek hesaplanmaktadır.

Ücret

- Bordro, işverenin personeline her ay yaptığı iş karşılığında ödediği **ücreti gösteren belgedir**. Belgede ödenen ücretin yanı sıra bütün vergiler ve kesintiler de yer alır.
- Maaş bordrosu, işverenin işçisine ödediği **ücreti, vergilerin ve kesintilerin tamamını** detaylı bir şekilde gösteren belgeye verilen isimdir.
- Bordro, işçi ve işveren arasındaki ilişkiyi düzenleyen ve **maaş ödemelerinin belgelendiği** önemli bir dokümandır.
- Bordro, işveren tarafından işçiye her ay ödenmesi gereken ücretin ve yapılan yasal kesintilerin gösterildiği kıymetli bir evrak.
- Bordro, işverenin işçiye her ay yaptığı iş karşılığında ödediği ücreti, bütün vergi ve kesintileri ile gösteren ve işçinin çalıştığı süre boyunca periyodik olarak düzenlenen belgedir.

«1-ÜCRET»

«2-BELGE»

Ücret Nedir?

- 4857 sayılı İş Kanununun 32. maddesinde ücret tanımına yer verilmiştir. Buna göre, “Genel anlamda ücret bir kimseye **bir iş karşılığında** işveren veya üçüncü kişiler tarafından sağlanan ve para ile ödenen tutardır.” Yine farklı bir ücret tanımı 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61. maddesinde yer bulmuştur. Buna göre, “Ücret, işverene tabi belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen **para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.**”

- **Kritik Nokta: MENFAAT olması.**

- **Anahtar Sorular:**

- **Her menfaat, özel bir istisnası yoksa (yemekhane, servis) bordroda yer alır sonucunu çıkarabilir miyiz?**
- **Bir şirket yemeği düzenlendi, menfaat mi, bordroda mı değil mi? Ayrım nasıl yapılacak?**

Belge Nedir?

- Bir gerçeğe tanıklık eden yazı, fotoğraf, resim, film vb.; vesika, doküman.
- O zaman ödeme dekontu bordro mudur?
- **Özel Kanun Düzenlemeleri!**

Bordronun Şekli Unsurları

4857 ÜCRET HESAP PUSULASI Md.37	5510 ÜCRET TEDİYE BORDROSU Md.102 SSİY md.105	6102 Md. 39	213 Md. 238	6098
<ul style="list-style-type: none"> • Odemenin günü ve ilişkin olduğu dönem • Fazla çalışma, hafta tatili, bayram ve genel tatil ücretleri gibi asıl ücrete yapılan her çeşit eklemeler tutarı • Vergi sigorta primi, avans mahsubu, nafaka ve icra gibi her çeşit kesintilerin ayrı ayrı gösterilmesi	<ul style="list-style-type: none"> • İşyerinin sicil numarası • Bordronun ilişkin olduğu ay • Sigortalının adı, soyadı • Sigortalının sosyal güvenlik sicil numarası • Ücret ödenen gün sayısı • Sigortalının ücreti • Ödenen ücret tutarı ve ücretin alındığına dair sigortalının imzası	<ul style="list-style-type: none"> • Ticaret sicil numarası (varsa MERSIS) • Ticaret unvanı • İşletmenin merkez adresi • Tescil edilmiş internet sitesi adresi	<ul style="list-style-type: none"> • Hizmet erbabının soyadı, adı; ücretin alındığına dair imzası ve mührü (Ücretin ödenmesinde ayrıca makbuz alan işverenlerin tutacakları ücret bordrosuna imza veya mühür konulması mecburi değildir.) • Varsa vergi karnesinin tarih ve numarası • Birim ücreti (Aylık, haftalık, gündelik, saat veya parça başı ücreti) • Çalışma süresi veya ücretin ilgili olduğu süre • Ücret üzerinden hesaplanan vergilerin tutarı. Bordronun hangi aya ait olduğu baş tarafından gösterilir. Bir aya ait bordro ertesi ayın yirminci gününe kadar hazırlanıp tarihlenerek, müessese sahibi veya müdürü ile bordroyu tanzim eden memur tarafından imzalanır.	<ul style="list-style-type: none"> • Kesintilerin miktarı ve sebebi de gösterilir.

Menfaat

- Menfaat, bireysel veya toplumsal olarak bir şeyden yararlanma veya fayda sağlama anlamında kullanılabilir.
- Menfaat olan ödemeler bordroda yer alacağına göre, nasıl bir gruplama yapılacaktır?

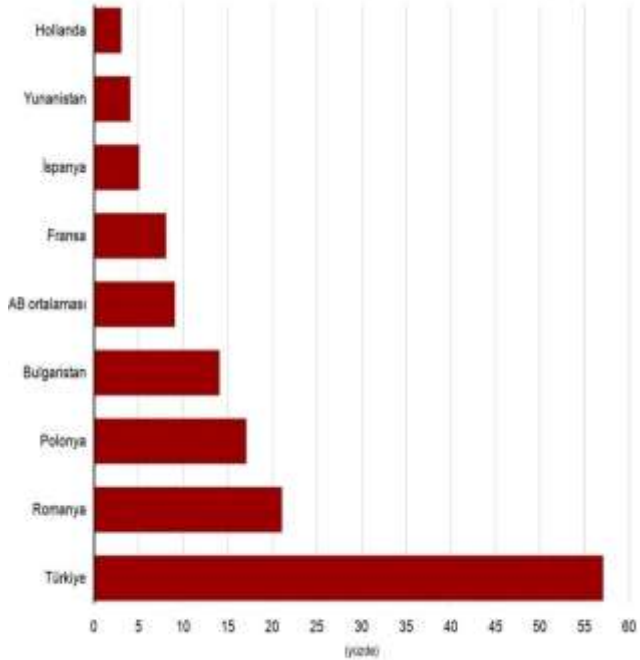
Zorunlu Ödeme (Ücret)

Kanundan Doğan Ödeme
(FM, HT, İzin)

Anlaşmaya Bağlı Ödeme

Dünya

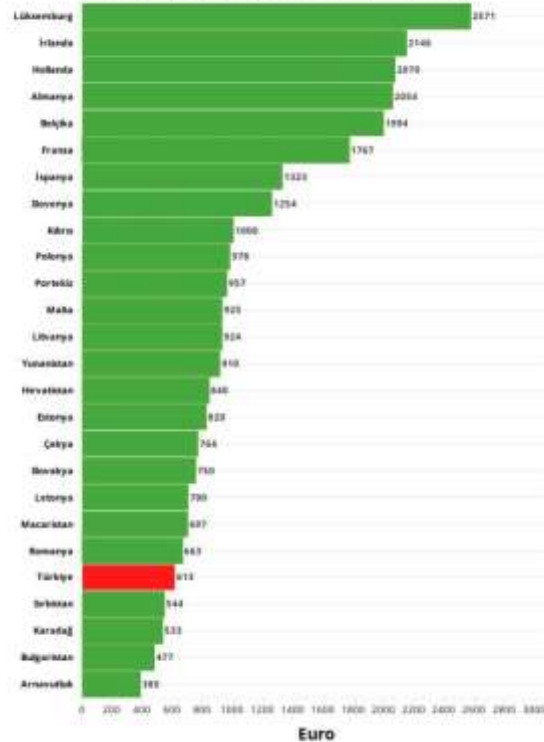
Asgari ücret civarında maaş alanların oranı

Kaynak: DISK

Avrupa'da brüt asgari ücret (Ocak 2024)

Ülkeler	2024 yılında satın alma gücüne göre aylık brüt asgari ücret tutarı (Euro)
Almanya	1.883
Lüksemburg	1.877
Hollanda	1.778
Belçika	1.729
Fransa	1.599
İrlanda	1.508
Polonya	1.491
Slovenya	1.408
İspanya	1.374
Litvanya	1.172
Hırvatistan	1.143
Romanya	1.129
Portekiz	1.086
Yunanistan	1.031
Malta	1.029
Macaristan	1.007
Çekya	948
Türkiye	893
Karadağ	870
Slovakya	869
Srbistan	849
Estonya	840
Letonya	823
Bulgaristan	816
Arnavutluk	548

Tüm Bordronun Tek Şifresi

BRÜT ÖDEMELER-YASAL KESİNTİLER-ÖZEL KESİNTİLER = NET ÜCRET

BRÜT ÖDEMELER + İŞVEREN KATKILARI = İŞVEREN MALİYETİ

Ödeme, aksine bir hesaplama yoksa «brüttür». Eğer ödeme brütse, yasal kesintiler o kalemler bazında yapılır.

Ödeme nevi itibariyle net olabileceği gibi türü itibariyle net olabilir. Örneğin net 30k anlaşmak ya da alışveriş kartı gibi.

Bu sebeple, bir bordronun en önemli noktası, **yasal kesintilerin belirlenmesidir.**

Kesintiler

Yasal Kesintiler

Sigorta Primi

İşsizlik Sigortası Primi

Gelir Vergisi

Damga Vergisi

Özel Kesintiler

Bireysel Emeklilik Sigortası Primi (Otomatik BES)

Sendika Kesintisi

Avans

Ücret Kesme Cezası

Yasal Kesintiler:1 Sigorta Prim ve İşsizlik

1. SGK Belge Türlerine göre kesintiler belirlenir,
2. İşsizlik sigortası primi, SGK primi içinde ödense de bazı noktalarda ayrışır (Örneğin: Uzman Hekim, Yabancı Uyruklu Akademisyen gibi.)
3. Prime Esas Kazanç,
  - Hak edilen ücretlerin,
  - Prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan o ay içinde yapılan ödemelerin ve işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen tutarların brüt toplamıdır.
  - Aynı yardımlar ve ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı, kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları ile Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı **asgari ücretin % 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazançta tabi tutulmaz.**

Yasal Kesintiler:1 Sigorta Prim ve İşsizlik

- Burada belirtilen istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemeler prime esas kazançta tabi tutulur.
- Ücretler hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tabi tutulur. Diğer ödemeler ise öncelikle ödendiği ayın kazancına dahil edilir ve ücret dışındaki bu ödemelerin yapıldığı ayda üst sınırın aşılması nedeniyle prime tabi tutulamayan kısmı, ödemenin yapıldığı ayı takip eden aydan başlanarak iki ayı geçmemek üzere üst sınırın altında kalan sonraki ayların prime esas kazançlarına ilâve edilir.
- Ücret ve ikramiye ayırımı da bu noktada önem arz etmektedir.
- Ödemelerin nevini ücret ve ikramiye diye ayırmazsak,
- **- Yersiz prim ödeyebilir,**
- **- Eksik prim ödemek suretiyle cezaya tabi tutulabiliriz.**

Yasal Kesintiler: Sosyal Güvenlik ve İşsizlik Primi

- Sigorta primi oranı, [belge türlerine](#) göre değişebilir.

1 NOLU BELGE: HİZMET AKDI İLE TÜM SİGORTA KOLLARINA TABİ ÇALIŞANLAR (YABANCI UYRUKLU SİGORTALILAR DAHİL)			
Seçilebilecek Kanun Numarası	4857-5084-5350-5510-5615-5746-5921-6111-6486-6645-14447-14857-15746-15921-16322-24447-25225-25510-26322-44447-46486-54857-55225-56486-64447-66486-84447-85084-85350-85615-1687-687		
Sigorta Kolları	Sigortalı Hissesi (%)	İşveren Hissesi (%)	Toplam Hisse (%)
Kısa Vadeli Sigorta Kolları Primi	-	2	2
Malullük Yaşlılık ve Ölüm Sigortası Primi	9	11	20
Genel Sağlık Sigortası Primi	5	7,5	12,5
İşsizlik Sigortası Primi	1	2	3
Toplam	15	22,5	37,5

2 NOLU BELGE: SOSYAL GÜVENLİK DESTEK PRİMİNE TABİ ÇALIŞANLAR			
Seçilebilecek Kanun Numarası	Kanun Numarası Seçilemez		
Sigorta Kolları	Sigortalı Hissesi (%)	İşveren Hissesi (%)	Toplam Hisse (%)
Sosyal Güvenlik Destek Primi	7,5	22,5	30
Kısa Vadeli Sigorta Kolları Primi	-	2	2
Toplam	7,5	24,5	32

23 NOLU BELGE: HARP MALÜLLERİ İLE 3713 VE 2330 SAYILI KANUNLARA GÖRE VAZİFE MALÜLLÜĞÜ AYLIĞI ALANLARDAN KISA VADELİ SİGORTA KOLLARINA TABİ OLANLAR (HARP/VAZİFE MALÜLÜ OLARAK TANIMLANMIŞ OLANLAR TARAFINDAN SEÇİLEBİLİR)			
Seçilebilecek Kanun Numarası	Kanun Numarası Seçilemez		
Sigorta Kolları	Sigortalı Hissesi (%)	İşveren Hissesi (%)	Toplam Hisse (%)
Kısa Vadeli Sigorta Kolları Primi	-	2	2
Toplam	-	2	2

4 NOLU BELGE: YER ALTINDA SÜREKLİ ÇALIŞANLAR			
Seçilebilecek Kanun Numarası	5084-5350-5510-5615-5746-5921-6111-6486-6645-14447-15746-15921-16322-24447-25225-25510-26322-44447-46486-55225-56486-64447-66486-84447-85084-85350-85615-1687-687		
Sigorta Kolları	Sigortalı Hissesi (%)	İşveren Hissesi (%)	Toplam Hisse (%)
Kısa Vadeli Sigorta Kolları Primi	-	2	2
Malullük Yaşlılık ve Ölüm Sigortası Primi	9	14	23
Genel Sağlık Sigortası Primi	5	7,5	12,5
İşsizlik Sigortası Primi	1	2	3
Toplam	15	25,5	40,5

Yasal Kesintiler:2 Gelir Vergisi

- Ücret, işverene tabi belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.
- Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.
- Sigorta ve işsizlik primi, yıl içerisinde bir birikim ile oranı farklılaşmaz.
- Asgari ücretliden de, ayda 75.000 TL alan bir yöneticiden de aynı oranda prim kesilir.
- Ancak vergi açısından, gelirin adaletli dağıtımını mekanizmasının bir sonucu kümülatif matraha göre vergi kesinti tutarları belirlenir. Bu durumun bir gereği olarak 01.01.2022 tarihinden geçerli olmak üzere asgari ücrete kadar vergi uygulanmamaktadır. Ücretten yapılan kesintilerde, yıl içerisindeki gelire göre %15-20-27-35-**40** oranlarında kesinti yapılır.
- Diğer önemli fark ise, sigorta ve işsizlik primine esas kazançta bir tavan varken, gelir vergisinde tavan bulunmuyor.

Yasal Kesintiler:2 Gelir Vergisi-İndirimler

- Engelli vergi indirimi uygulaması çok önemlidir:
- Asgari geçim indirimi, doğrudan vergilendirilmiş kazançta ilave edilirken; engelli indirimi vergi matrahına uygulanır.
- Vergi indirimi uygulanmasından doğan artış çalışana kalır. İşveren net ücret anlaşmış olsa dahi, vergi indiriminden engelli yararlanır.
- Engelli vergi indirimi uygulanmasında rapor yeterli değildir, mutlak geçerli bir vergi indirim yazısı gerekir. Bu vergi indirim yazısı aynı zamanda kişinin emeklilik için kullanması zorunlu belgedir.

Yasal Kesintiler:2 Gelir Vergisi-İndirimler

- Poliçeler:
- Sağlık Sigortası ve Bireysel Emeklilik
- Ödeme, asgari ücretin %30'una kadar sigorta priminden istisnasıdır.
- Gelir vergisi yönünden ise bireysel emeklilik primi devlet katkısı sisteminden itibaren vergi indiriminden çıkarıldı. Ancak sağlık sigortası yönünden indirim konusu yapılabilecek tutar ödendiği ayda elde edilen ücret, prim, ikramiye, sosyal yardım ve sürekli nitelikteki ödemelerin brüt tutarının toplamı üzerinden % 15'ini ve brüt asgari ücret yıllık tutarını aşamaz.
- Gelir vergisi yönünden hayat sigortası da aynı kurala tabi olmakla birlikte, sigorta prim muafiyeti bulunmamaktadır. Birikimli hayat sigortalarının %50'si, birikimsiz olanların ise %100'ü gelir vergisinden muaftır.

Yasal Kesintiler:3 Damga Vergisi

- Damga vergisi.
- Damga vergisi, Damga Vergisi Kanunu Tablolarında yer alan istisnalar hariç olmak üzere uygulanmaktadır.
- Örneğin ev hizmetlilerinde damga vergisi yoktur.
- Ancak ücret gelirleri için, genel bilgi, ödemenin bordroya girmesi halinde damga vergisi kesilmesi yönündedir.
- Ücretler için 0,00759 damga vergisi uygulanmaktadır.

Kısaltmalar

- $[(1-\text{Gelir Vergisi}) * (1-\text{Sigorta Primi})] - 0,00759$ formülüdür! Netten brüte bölerek, brütten nete çarparak gidilir.
- 1. vergi diliminde 5000 TL ücreti olan kişi için net ücreti normal ve formülle bulalım.
- Formülle; $(0,85 * 0,85) - 0,00759 = 0,71491$. $5000 * 0,71491 = 3574,55$ TL'dir.
- Hesapla bulalım;
- $5000 * 0,15 = 750$ TL sigorta ve işsizlik primi.
- $5000 - 750 = 4250$ TL gelir vergisi matrahı.
- $4250 * 0,15 = 637,5$ TL gelir vergisi
- $5000 * 0,00759 = 37,95$ TL damga vergisi
- $5000 - 750 - 637,5 - 37,95 = 3574,55$ TL'dir.

2025 Bordro

2025 Yılı 30 Günlük Asgari Ücret ve Maliyeti (Tüm Sigorta Kollarına Tabi Çalışanlar İçin)	
Brüt Asgari Ücret	₺26.005,50
SGK İşçi Primi %14	₺3.640,77
İşsizlik İşçi Sigortası Primi %1	₺260,06
Gelir Vergisi %15	₺0,00
Asgari Geçim İndirimi	₺0,00
Damga Vergisi %0,759	₺0,00
Kesintiler Toplamı	₺3.900,83
Net Asgari Ücret	₺22.104,67
SGK İşveren Primi %20,75	₺5.396,14
İşsizlik İşveren Sigortası Primi %2	₺520,11
Teşviksiz İşveren Maliyeti	₺31.921,75
%5 Hazine İndirimi Sonrası İşveren Maliyeti	₺30.621,48
%4 Hazine İndirimi Sonrası İşveren Maliyeti	₺30.881,53
Asgari Ücret Desteği	₺1.000,00

2025 Bordro

2025 Yılı Sosyal Güvenlik Destekleme Primi ve İşveren Maliyeti	
Asgari Ücret	₺26.005,50
SGDP İşçi Primi %7,5	₺1.950,41
Gelir Vergisi %15	₺292,56
Asgari Geçim İndirimi	₺0,00
Damga Vergisi %07,59	₺0,00
Kesintiler Toplamı	₺2.242,97
Net SGDP Asgari Ücret	₺23.762,53
SGDP İşveren Primi %22,5	₺5.851,24
Kısa Vadeli Sigorta Kolları İşveren Sigortası Primi %2,25	₺585,12
İşveren Toplam Maliyet	₺32.441,86

12 aylık net dökümünde, en yüksek tutarı en düşük olarak kabul ediyoruz.
Bu sebeple, 23.762,53 TL'dir.

Net Ücret
23.762,53
23.762,53
23.762,53
23.762,53
23.762,53
23.762,53
23.243,24
23.501,64
23.665,01
23.665,01
23.665,01
23.665,01

Ücretin Vergilendirilmesi		
₺158.000,00		15%
₺330.000,00		20%
₺1.200.000,00		27%
₺4.300.000,00		35%
Fazlası		40%
Engelli Vergi İndirim Tutarları		
Birinci derece engelliler		₺9.900,00
İkinci dereceden engelliler		₺5.700,00
Üçüncü dereceden engelliler		₺2.400,00
2025 Yılı Damga Vergisi Tutarları		
Ücretlerde, Kıdem ve İhbar Tazminatında		Binde 7,59
Sosyal Güvenlik Kurumlarında Verilen Sigorta Prim Bildirgeleri		₺329,30
Muhtasar Beyanname		₺443,70
Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi		₺526,00
Sigorta Primine Esas Kazanç Alt ve Üst Sınırları		
Taban Tutar-Asgari Ücret-	Günlük	Aylık
	₺866,85	₺26.005,50
Tavan Tutar-Asgari Ücretin 7,5	Günlük	Aylık
Katı-	₺6.501,38	₺195.041,40
İstisna Olacak Kazanç Miktarları (SGK)		
Özel Sağlık+BES (işveren tarafından)		₺7.801,65
Aile Yardımı		₺2.600,55
Yemek Yardımı (Güncel SGK)		158,00 TL (nakit ya da nakit yerine geçiyorsa); Sınırsız (nakit ya da nakit yerine geçmiyorsa)
Çocuk Yardımı		₺520,11
İstisna Olacak Kazanç Miktarları (Gelir Vergisi)		
Vergiden İstisna Yemek Yardımı (KDV Hariç)		₺240,00
Yol Yardımı		₺126,00
Çocuk Yardımı (0-6 Yaş)		₺506,28
Çocuk Yardımı		₺253,14
Aile Yardımı (İstisna sadece kamu çalışanları için)		₺2301,54
Kıdem Tazminatı		₺46.655,43
Aylık Katsayı (Memur)		1,012556
Taban Aylık Katsayı		15,848415
Yan Ödeme Katsayı		0,3211115

Asgari Ücret İstisnaları

Ay	Asgari Ücret	Vergi Matrahı	Vergi İstisnası	Damga İstisnası
Ocak	26005,5	₺22.104,68	₺3.315,70	₺197,38
Şubat	26005,5	₺22.104,68	₺3.315,70	₺197,38
Mart	26005,5	₺22.104,68	₺3.315,70	₺197,38
Nisan	26005,5	₺22.104,68	₺3.315,70	₺197,38
Mayıs	26005,5	₺22.104,68	₺3.315,70	₺197,38
Haziran	26005,5	₺22.104,68	₺3.315,70	₺197,38
Temmuz	26005,5	₺22.104,68	₺3.315,70	₺197,38
Ağustos	26005,5	₺22.104,68	₺4.257,57	₺197,38
Eylül	26005,5	₺22.104,68	₺4.420,94	₺197,38
Ekim	26005,5	₺22.104,68	₺4.420,94	₺197,38
Kasım	26005,5	₺22.104,68	₺4.420,94	₺197,38
Aralık	26005,5	₺22.104,68	₺4.420,94	₺197,38

İşe Giriş Tarihlerine Göre İstisna

İşe Giriş Tarihlerine Göre Asgari Ücret İstisnası (2025)

CONSULTA

İstisna Tutarı	İstisna Tutarı	İstisna Tutarı	İstisna Tutarı	İstisna Tutarı	İstisna Tutarı	İstisna Tutarı	İstisna Tutarı	İstisna Tutarı	İstisna Tutarı	İstisna Tutarı	İstisna Tutarı	İstisna Tutarı
Ocak	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺4.257,57	₺4.420,94	₺4.420,94	₺4.420,94	₺4.420,94
Şubat		₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺4.257,57	₺4.420,94	₺4.420,94	₺4.420,94
Mart			₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺4.257,57	₺4.420,94	₺4.420,94
Nisan				₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺4.257,57	₺4.420,94
Mayıs					₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺4.257,57
Haziran						₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70
Temmuz							₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70
Ağustos								₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70
Eylül									₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70
Ekim										₺3.315,70	₺3.315,70	₺3.315,70
Kasım											₺3.315,70	₺3.315,70
Aralık												₺3.315,70

Bordro Tartışmaları

İndirimlerde Önemli Notlar

- **Engelli çalışana** aylık dönemler itibariyle ücret ödenmesi halinde engellilik indirimi aylık tutarlar üzerinden uygulanacak olup, bir ay içerisinde kıst dönem çalışılması durumunda da sakatlık indiriminin aylık tutarları dikkate alınacaktır. Ücret günlük dönemler itibariyle ödenmekte ise sakatlık indiriminin günlük tutarları ile uygulanması gerekmektedir. Başka bir ifade ile ücret günlük dönemler itibariyle ödenmiyor her ay sonu aylık dönemler itibariyle ödeme yapılıyorsa, ay içerisinde eksik günü olan, ay ortası işe başlayan ya da işten çıkan engelli çalışanlara vergi indirimi tam tutar üzerinden uygulanır.
- Engelli vergi indiriminin uygulanması için, vergi indirim yazısının ibrazı şart olup, engelli raporu, vergi indiriminden faydalanılması için tek başına yeterli değildir.
- **Aile yardımının** vergi istisnası sadece devlet memurları için geçerlidir. Özel sektör çalışanlarına yapılan aile yardımı vergiye tabidir.
- **Çocuk yardımında**, SGK istisnası için 2 çocuk sınırı varken; gelir vergisi yönünden böyle bir sınırlama bulunmamaktadır. Ayrıca çocuk yardımında vergi açısından yaşa göre ikili bir ayırım bulunurken, SGK istisnasında böyle bir ayırım bulunmamaktadır.

Teşvikler

1. Teşvikler azalacak,
2. Etkin teşvik yönetimi oldukça önemli. İşveren maliyetinin düşürülmesi.

Yemek Kartı

- a. Yönetmelikte, 11.11.2022 tarihinde “İşyerinde veya müstemilatında yemek verilmemesi şartıyla yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin, günlük asgari ücretin Kurum Yönetim Kurulunca belirlenen oranının fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutarın prime esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmayacağı düzenlenmişti. Başka bir ifade ile, yemek için yapılan nakdi ve kart ödemeleri için, Kurumun belirlediği (asgari ücretin günlük tutarının %23,65’i) tutar SGK matrahına dahil edilmiyor, aşan kısmı dahil ediliyordu.
- b. Danıştay, 08.05.2024 tarihinde Onuncu Dairesinin E.:2023/170; K.:2024/1853 sayılı kararı ile söz konusu düzenleme “yemek kartı/çeki/kuponunun, yemek bedelinin ödenmesi dışında **hiçbir mecrada ve -nakit ya da nakit yerine geçecek şekilde- başka hiçbir amaçla kullanılmaması halinde**, bahse konu yemek yardımının sosyal yardım niteliğini koruması ve işçiye emeği karşılığı verilen ücret ya da yan ödemeler vasfını taşımaması nedeniyle "aynı yardım" kapsamında değerlendirilerek yemek kartı/çeki/kuponuna yüklenen tutarın prime esas kazançta dahil edilmemesi gerekecektir görüşüne dayanılarak iptal edilmişti.
- c. Yeni Yönetmelik düzenlemesi ile 02.12.2024 tarihinde “İşyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda, sigortalıya yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerin **nakit olarak ya da yemek hizmetinin alınması dışında kullanılabilecek yemek kartı/çeki/kuponu gibi araçlarla sağlanması halinde**, fiilen çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin Kurum Yönetim Kurulunca belirlenen tutarının fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunulacak tutarını aşmayan kısmının prime tabi tutulmayacağı” düzenlenmiş ve bunun da 01.01.2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe gireceği belirtilmiştir.

Yemek Kartı

ESKİ HALİ	YENİ HALİ
"İşyerinde veya müştemilatında yemek verilmemesi şartıyla, yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemenin, günlük asgari ücretin Kurum Yönetim Kurulu'nca belirlenen oranının, fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak tutarı prime esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaz."	"İşyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda, sigortalıya yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerin nakit olarak ya da <u>yemek hizmetinin alınması dışında kullanılacak yemek kartı/çeki/kuponu gibi araçlarla sağlanması halinde</u> , fiilen çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin Kurum Yönetim Kurulunca belirlenen tutarının fiilen çalışılan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunulacak tutarını aşmayan kısmı prime esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaz."

31.12.2024 tarihli 2024/17 sayılı **Genelgede** "yemek kartı/çeki/kuponunun yemek bedeli ödemesi dışında nakit ya da nakit yerine geçecek şekilde başka amaçlarla kullanılma imkanı olmaması halinde, yemek kartı/çeki/kuponuna yüklenen tutar prime esas kazançta dahil edilmeyecektir" ifadesine yer verilmiştir.

- Bu hüküm ve açıklamalara göre, şirketiniz tarafından işyerinizde çalışanlarınıza yemek hizmeti verilmesine rağmen vejetaryen olma, yemek menüsünü tercihlerine uygun bulmama gibi çeşitli nedenlerle bu yemek hizmetinden yararlanmak istemeyen personele nakit olarak yapılan yemek bedeli ödemeleri Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi uyarınca istisnaya konu edilemeyecek olup söz konusu nakdi ödemeler ücret olarak değerlendirilerek Gelir Vergisi Kanununun 61, 94, 103 ve 104 üncü maddelerine göre vergilendirilecektir.

Sayı: 62030549-120[23-2022]-1315945

Tarih: 21/11/2023

- Bu hüküm ve açıklamalara göre, genel müdürlük ve ... mağazalarında çalışan ve işyerinde ya da müştemilatında yemek hizmeti verilmeyen personelin şirketinizce verilen yemek hizmetinden yararlanma imkanlarının olmaması halinde, bu personele anlaşmalı olduğunuz yemek kartı şirketi ... Kurumsal Hizmetler A.Ş. aracılığı ile verilen yemek kartına yapılan yemek bedeli ödemesinin; fiilen çalışılan günlere yönelik yapılması kaydıyla bir günlük tutarının ilgili yıl için belirlenen tutarı (1/1/2024 tarihinden itibaren 170 TL) aşmayan kısmının, Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi uyarınca istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Sayı: E-64597866-120-14960 Tarih: 23/07/2024

Yemek

Ancak, işyerinde yemek çıkmadığı zamanlarda çalışanların evlerinden yemek getirmeleri karşılığı gıda ve ihtiyaç maddesi satın alınması için verilen market ve erzak çeklerinin Gelir Vergisi Kanununun 23/8 inci maddesi kapsamında istisna olarak değerlendirilmesi mümkün olmadığından, verilen çek tutarının tamamının ücret olarak değerlendirilmesi ve söz konusu tutar üzerinden aynı Kanununun 94/1 inci maddesi kapsamında tevkifat yapılması gerekmektedir.

Sayı: B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 61-965 Tarih: 13/07/2011

Bu maddeye göre, işverenin çalışanlarına yemek çekleri temin etmesi durumunda bu yemek çekleri ile çalışanlar tarafından anlaşmalı market işyerlerinden gıda ve ihtiyaç maddesi satın alınmasının yemek verme hizmeti ile hiçbir ilişkisi olmadığından, yemek verme kapsamında değerlendirmeyip ücret olarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

Sayı: B.07.1.GİB.0.03.43/4314-20/ 047154 Tarih: 26/06/2006

İşe İade

- Asgari Geçim İndirimi! Tahakkuk ve Dönemsellik Gereği Tek AGİ! Eğer davalar 01.01.2022 sonrası sonuçlanırsa, artık AGİ hesaplanmayacak.
- Vergi Dilimleri! Tahakkuk ve Dönemsellik!
- İşe Giriş Bildirgesi 2020-21 Genelge gereği verilecek!

Alacak Davası

- Eğer dava sonucu, prim ve ikramiye mahiyetinde ödeme yapılıyorsa; ödendiği ayın kazancına ve vergisine tabi ceza olmaz!
- Eğer dava sonucu, ücret mahiyetinde ödeme yapılıyorsa;
- 1- Dönem ay be ay belli değilse, son ayın kazancına tabi.
- 2- Dönem ay be ay belli ise, HER AY İÇİN 2 ASGARİ ÜCRET CEZA!

2014/79 E-posta; 2020/20 Sayılı Genelge

Arabulucu

- **İşe İade:** Boşta geçen süre olarak, arabulucu tarihi fesih tarihi kabul edilecek.
- **Alacak:** Ödemelerin mahiyetine göre bordrolaştırılacak.

İkale

- 27.03.2018 tarihi kritik!
- 27.03.2018 öncesi işten ayrılanlarda hiçbir limit olmaksızın vergi dışı.
- 27.03.2018 sonrası işten ayrılanlar için kıdem tavanı * kıdem süresi kadar vergi muafiyeti var.
- SGK yönünden ödeme kalemleri önemli.
- 5510 sayılı Kanununun 80. maddesinin birinci fıkrasında (b) bendinde, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, iş sonu tazminatı, veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödemelerin, prime esas kazançta tabi tutulmayacağı, ancak kanunda sayılan istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemelerin ve aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemelerin prime esas kazançta tabi olacağı düzenlendiğinden, iş akdinin ikale(bozma) ile sona ermesi durumunda; **Bozma Sözleşmesi ile kararlaştırılan ikale bedelinin hangi kalem alacakları/ tazminatları kapsadığının belirtilmesi ve bu alacaklar/tazminatlar Kanununun 80. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde istisna tutulan ödemeler arasında yer alıyorsa sigorta primine esas kazançta dahil edilmeyecek, bu istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler prime esas kazançta dahil edilecektir. Ancak ikale sözleşmesi ile kararlaştırılan ikale bedelinin hangi kalem alacakları/tazminatları kapsadığına yer verilmemesi başka bir deyişle ayırım yapılmaması halinde bu defa ikale bedeli adı altında yapılan tüm ödemeler sigorta primine tabi tutulacaktır.**

Kümülatif Vergi Matrahı-Beyan

- 311 Seri Numaralı Vergi Tebliği gereği talep varsa kümülatif vergi matrahı devredecektir!
- %40'ı aşan vergilendirme olsa bile, beyanname verme yükümlülüğünü ortadan kaldırmıyor.

Alışveriş Kartı

- Alışveriş/hediye çekleri, hamiline üzerinde yazılı tutar kadar alışveriş yapma imkânı sağlayan bir ödeme aracı olup, bu çekler sigortalılara, gördükleri işe karşılık olmaksızın, belli ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak işverenler tarafından yardım amaçlı verilmekte ve sadece ayakkabı, giyim, erzak v.b. gibi çekte belirtilen ihtiyaca karşılık çek hamiline alışveriş yapma imkanı sağlamaktadır. Dolayısıyla alışveriş/hediye çeklerinin ücret ya da ücret niteliğinde kazanç kavramı içinde yer almadıkları dikkate alınarak, işverenlerin sigortalılara vermiş oldukları alışveriş/hediye çekleri prime esas kazanç kapsamında değerlendirilemeyecektir.
- Bu doğrultuda işverenlerce sigortalıları için üçüncü kişilere yapılan ödemeler sonucunda sigortalısının paradan gayrı maddi olarak yararlanmış olduğu alışveriş çekleri, kira ödemeleri, okul öğrenim tutarları, kreş gibi kalemlere ilişkin ödemelerin bulunması halinde söz konusu ödemeler sigortalıya doğrudan yapılan bir ödeme olmadığından 5510 sayılı Kanununun 80. maddesi kapsamında prime tabi tutulmayacaktır. Ancak hayatın olağan akışına aykırı muvazaalı uygulamaların tespit edilmesi durumunda yukarıda niteliği belirtilen bu ödemeler prime esas kazançta dahil edilecektir.

Altın

- Aynı yardım yiyecek, giyinme, ısınma vb. doğrudan sigortalının ihtiyacını gidermeye yönelik para olarak değil de mal veya hizmet olarak yapılan yardımlardır. Sigortalısına giyim yardımı adı altında nakit ödeme yapan işverenin bu yardımı aynı yardım değil nakdi yardım olacağından sigorta primine tabi tutulması gerekmektedir. Aynı yardımları diğer yardımlardan ayıran bir diğer özellik de işçiye sağlanan bir menfaat olmasına karşılık bordroya dahil olmamasıdır. Dolayısıyla aynı değil nakdi olarak yapılan bir yardımın bordroda gösterilmesi prime tabi tutulmasını gerektiren bir diğer gerekçe olarak gösterilmektedir.
- Altının günlük değerinin belli olması ve her an piyasasında kolayca nakde dönüştürülebileceği ve bu sayede satın alma alternatifi sağlayacağı göz önüne alındığında altın olarak yapılan ödemeler nakit yardım olarak değerlendirilmesi sonucunda hatıra altınlarının sosyal veya kişisel bir ihtiyacın karşılanması amacıyla verilmemiş olması, hatıra altınlarının tıpkı para gibi alışverişte kullanılacak bir ödeme aracı olması nedeniyle, hatıra altın tutarlarının ücret ödeme bordrolarına yansıtılmış olan bedeller üzerinden ilgili ayda sigorta primine esas kazanç tutarına dahil edilmesi, sigortalılara hatıra altın verildiğinin tespit edilmesi ancak ödeme bordrosunda gösterilmediği durumlarda altının verildiği ayın son günündeki Merkez Bankası satış fiyatı üzerinden hesaplanacak miktarının sigorta primine esas kazanç tutarına dahil edilmesi gerekmektedir.

Özel Sağlık Sigortası

- Sigorta Primi?
- Gelir Vergisi?
- İşveren tarafından ödenen şahıs sigorta primleri ücretliye sağlanan bir menfaat olarak nitelendirilmekte olup, işveren tarafından hizmet erbabına ödenen söz konusu şahıs sigorta primi kadar net ücret ödemesi yapıldığı anlamına gelmektedir. Bu nedenle öncelikle ödenen şahıs sigorta priminin brüt tutarının bulunarak gayrisafi ücrete eklenmesi ve bu ekleme sonrası ödenen şahıs sigorta priminin yukarıda belirtildiği şekilde, gayrisafi ücretten indirim konusu yapılması gerekmektedir.
- Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; **çalışanlarınız adına ödenen özel sağlık poliçesi primlerinin, çalışanlarınıza sağlanan net menfaat (ücret) olarak değerlendirilmesi ve brütleştirilerek aylık ücret bordrolarına dahil edilmesi gerekmektedir.**
- Diğer yandan, sigortanın Türkiye'de kain ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla, söz konusu primler **ücretin safi tutarının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir. Ancak, indirim konusu yapılacak primlerin toplamının, ödendiği ayda elde edilen ücretin % 15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamayacağı tabiidir.**
- Sayı: 62030549-120[63-2018/708]-E.91497
- Tarih: 24.01.2020

Hayat Sigortası

- Sigorta Primi?
- Gelir Vergisi?

Genelge Kanuna Aykırı Mıdır?

- İş akdinin askıda olduğu bir dönemde fiili çalışması olmayan bir sigortalıya yıllık izin ücretinin ödenmesi halinde yıllık izin ücreti prime esas kazanç bildirimi yapılan en son ayın kazancına dahil edilecektir.
- 5510 sayılı Kanununun 80. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi gereği, toplu iş sözleşmelerine tabi işyerleri işverenlerince veya kamu idareleri veya yargı mercilerince verilen kararlara istinaden, sonradan ödenen ücret dışındaki ödemelerin hizmet akdinin mevcut olmadığı veya askıda olduğu bir tarihte ödenmesi durumunda, 82. madde hükmü de nazara alınmak suretiyle prime esas kazancın tabi olduğu en son ayın kazancına dahil edileceğinden, alacak davasına konu olan ücret dışı ödemelerin öncelikli olarak hizmet akdi devam ediyorsa ödendiği ayın kazancına, hizmet akdi askıdaysa veya devam etmiyorsa prime esas kazancın tabii olduğu en son ayın kazancına mal edilecektir.

Güncel Gelişmeler

2

En Düşük Aylık

- İlk defa 2019 yılında uygulamaya alınan en düşük aylık uygulamasıyla, SSK ve BAĞKUR emeklileri için, aylık miktarı, normal aylık bağlanır gibi hesaplanıyor ve hesaplama sonrası ortaya çıkan aylık miktarı, belirlenen taban aylıktan düşükse, taban aylık uygulanıyor. Bir başka ifade ile tüm emekliler için, taban aylık yükseliş oranının bir katkısı bulunmuyor. 2025 yılı itibariyle en düşük aylık tutarının 14.469,00 TL olmasını öngören yasa Meclis gündemine gelmiştir. Uygulamaya alındığı 2019 yılından bu yana en düşük aylıklar şöyle seyretti:

2019	1.000 TL
2020	1.500 TL
2021	1.500 TL
2022/Ocak	2.500 TL
2022/Temmuz	3.500 TL
2023/Ocak	5.500 TL
2023/Nisan	7.500 TL
2024/Ocak	10.000 TL
2024/Temmuz	12.500 TL
2025	14.469 TL

Asgari Ücret Desteği

- Asgari ücret desteği 2025 yılı için günlük 33,33 TL olmak üzere aylık 1.000 TL olarak uygulanacaktır. Destek hesabında, her yıl olduğu için, destek uygulanacak ayın tam bir yıl önceki ilgili ayındaki veriler esas alınmaktadır. Örneğin 2025/Ocak desteği hesabı için 2024/Ocak ayına gitmekteyiz.
- Günlük kazancı 1.000 TL ve altında olan kişilere ait prim gün sayısı (TİS varsa 2.000 TL) dikkate alınarak hesaplama yapılacaktır. Yine, 2024 yılının en düşük sigortalı sayısı ayından daha düşük olmama şartı bulunmaktadır. Detaylar Kanun ve buna bağlı Genelge yayımı sonrasında belirlenecektir.

Teşvik Azalması

5 puanlık teşvik, 4 puana düştü:

- Özel sektör işverenlerinin SGK'ye ödeyecekleri malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi için sağlanan **5 puanlık sigorta prim indirimi 4 puan olarak uygulanacak**. İmalat sektöründe faaliyet gösteren iş yerlerine, aylık muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yasal süresinde verilmesi, primlerin yasal süresinde ödenmesi, Türkiye genelinde SGK'ye prim borcunun bulunmaması, borcu varsa da yapılandırılmış/tecil ve taksitlendirilmiş olması ile düzenli ödenmesi, kayıt dışı sigortalı çalıştırılmaması, sahte sigortalı bildiriminde bulunulmaması gibi şartlarla Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası priminden 5 puanlık indirim sağlanacak. Bu uygulama, 31 Aralık 2026'ya kadar devam edecek. Cumhurbaşkanı, bu hükmün uygulanma süresini 31 Aralık 2027'ye kadar uzatmaya yetkili olacak.
- Bu durum 01.02.2025 tarihinden itibaren geçerli olacak. Uygulama kapsamında NACE kodu mu, yoksa vergi levhasında yer alan asli iş koluna mı bakılacağı, ikincil mevzuatla düzenlenecektir.

Engelli Emekliliđi

Engellilerin emekliliđi:

- 01.10.2008 öncesinde sigortalı olan emekliler, sadece vergi indirim yazısı ile değil, sağlık kurulları tarafından tespit edilecek çalışma gücü kaybı oranlarına göre emekli olacaklar. Başka bir ifade ile sadece vergi indirim yazısı değil, **SGK tarafından çalışma gücü kaybı belirlenerek**, tüm uygulama yürütülecektir.

Yabancı Öğrencilerin GSS Durumu

Yabancı öğrencilerin Genel Sağlık Sigortası'ndan yararlanması

- Yabancı uyruklu öğrenciler, kayıtlarının devam etmesi şartıyla herhangi bir eğitim öğretim yılının başlangıç tarihinden itibaren 3 ay içinde talepte bulunmaları halinde **Genel Sağlık sigortalısı olabilecek.**
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı veya Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu kararıyla burs verilen uluslararası öğrenciler, bursluluk statülerinin devam ettiği sürelerde Genel Sağlık sigortalısı sayılacak. Genel Sağlık Sigortası primleri, belirlenen prime esas kazanç alt sınırının yüzde 4'ü olacak.

Az Tehlikeli Sınıf İSG

İSG yükümlülükleri, az tehlikeli sınıftaki işyerlerinden olup, 50'nin altında çalışanları olan işyerleri için de yürürlüğe girdi:

- 0'dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan iş yerleri, bağlı buldukları kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşundan hizmet alarak da iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi olmaksızın iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yerine getirebilecek.
- 50'den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli iş yerleri için aile hekimleri ve kamu sağlık hizmeti sunucularının yanı sıra ÇASMER'lerden de alınabilecek. Başka bir ifade ile her sene gerçekleşen bu erteleme, gerçekleşmemiştir.

Arabulucu

1. Karar, uyumsuzluk çözüm yöntemi olan arabuluculuk için öncelikle bir uyumsuzluğun mevcut olması gerektiğine işaret etmektedir.
2. Karar, arabuluculuk yönteminin amacına uygun olarak kullanılması gerektiğini vurgulamakta; işten çıkarma ve feshin sonuçlarına ilişkin muhasebe işlemlerinin yapılmasında kullanılabilecek bir yöntem olmadığını belirtmektedir.
3. Karar, bir takım yasal düzenlemeleri dolanmak amacıyla yapılan arabuluculuğun TMK.m.2'ye aykırı olacağını ifade etmektedir.
4. Karardan sözleşme sona ermeden ihtiyari arabuluculuk yapılamayacağı anlamı çıkmamaktadır. Sözleşme devam ederken ücret, ikramiye, prim, fazla mesai ücreti, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ücreti gibi feshe bağlı olmayan alacaklar konusunda uyumsuzluk çıkmışsa arabuluculuk yoluna başvurulabilir.
5. Karara göre, sözleşme sona ermediği halde feshe bağlı ihbar ve kıdem tazminatı ile yıllık izin ücreti konusunda yapılan anlaşma geçerli değildir.
6. Karara göre anlaşmanın geçerli olup olmadığının tespiti alacak veya işe iade davasında ön sorun olarak incelenebilir.

Uyumsuzluk yoksa arabuluculuk olmaz. Taraflar arasında henüz bir uyumsuzluk çıkmadığı hâlde, başlatılan arabuluculuk faaliyeti sonunda düzenlenen son tutanak veya anlaşma belgesi geçerli kabul edilemez.

6325 sayılı Kanun'un açıkça hukuk uyumsuzluklarının çözümü için öngördüğü bu yöntemin amacına uygun kullanılması gerekir.

Arabuluculuk sistemi, iş sözleşmesinin sona erdirilmesi veya iş sözleşmesinden doğan alacaklara ilişkin ödeme belgelerinin düzenlenmesi amacıyla kullanılacak bir yöntem değildir.

Engelli İstihdam Yükümlülüğü

- Aynı ilde bir ya da birden fazla işyerlerinin toplamında 50 veya daha fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinin, en az %3 oranında engelli çalıştırması gerekmektedir.
- Sayının tespitinde;
  - Belirli veya belirsiz süreli iş sözleşmesine göre çalıştırılan tüm işçiler esas alınır,
  - Kısmi süreli iş sözleşmesine göre çalışanlar çalışma süreleri dikkate alınarak tam süreli çalışmaya dönüştürülür ve işyerindeki tam süreli çalışan işçi sayısına ilave edilir.
  - İşçi sayısının tespitinde yer altı ve su altı işlerinde çalışanlar hesaba katılmaz.
  - Özel güvenlik şirketleri ile kurumların kendi ihtiyacı için kurduğu güvenlik birimlerinde güvenlik elemanı olarak çalışan işçiler dikkate alınmaz.
  - Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır.
  - Çalıştırılan engelli işçiler, toplam işçi sayısının hesabında dikkate alınmaz.
- Yükümlülük doğması ile 5 iş günü içinde İŞKUR'dan talepte bulunulmalıdır. Taleplerde, işyerinde yapılan işin gerektirdiği ağırlıklı vasıfların üstünde istihdamı zorlaştırıcı şartlar öne sürülemez.
- Engelli açığı yükümlülüğün doğduğu andan itibaren otuz gün içinde karşılanması zorunludur.
- Peki ne oldu?** Bakanlık tarafından İŞKUR il müdürlüklerine gönderilen yazı ile engelli açıklarının tespit edilerek geriye dönük olarak idari para cezalarının uygulanması, zamanaşımı nedeniyle uygulanma imkânı kalmayan idari para cezaları için personele rücu durumunun oluşabileceği ve bu alanda çalışan personelin mağdur olabileceği hususu da dikkate alınması ve konu hakkında gerekli hassasiyetin gösterilmesi Bakanlıkça talimatlandırılmıştır.
- Bu kapsamda, açığı kapatılmayan yükümlülükler için, geriye dönük 3 yıl boyunca idari para cezası uygulanabilecektir.**

2022	2023	2024	2025
5.917 TL	13.190 TL	20.900 TL	30.814 TL

İş Teftişleri

1. 2025 yılı gelişmeleri bültenimizde, denetimlerin artacağından söz etmiştik. Özellikle bu yıl içerisinde, denetimlerin sıklıkla gerçekleşeceğini hatırlatmak isteriz.
2. İş teftişi; çalışma koşulları ile çalışma ortamının karşılıklı etkileşimi dikkate alınarak, herhangi bir ayırım yapılmaksızın planlanır. Ancak; intikal eden başvuru, olay veya uyumsuzluk konuları dikkate alınarak, çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu alan, sektör veya risk grubu esaslı olarak belirlenen işyerlerinde çalışma koşulları ile çalışma ortamına ilişkin konularda, ayrı ayrı da planlanabilir.
3. Yönetmelik gereği planlanan iş teftişi faaliyetleri;
  - a. İşyerlerinde çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu planlanarak gerçekleştirilen **programlı teftişler**,
  - b. Çalışma mevzuatı ile ilgili ihbar, şikâyet ve benzeri talepler üzerine veya kamuoyunun dikkatini çeken olay yahut uyumsuzluklar hakkında veya benzeri hususlarla ilgili olarak, Başkanlığa intikal ettirilen evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu işyerlerinde gerçekleştirilen program dışı teftişler,
  - c. Programlı teftişler ile program dışı teftişlerin hazırlanması aşamasında gerek görülmesi halinde, belirli bir alan veya sektördeki sorunların belirlenmesi amacıyla veya Başkanlığın gerek gördüğü diğer konularda, Başkanlığın talimatıyla yürütülen araştırma faaliyetleri olarak gerçekleştirilir.

Şirket Aracı

- 2012 yılında verilen bir özalgede “Şirketlerde CEO, Yönetim Kurulu Üyeleri ve CFO'lara bu sıfatları dolayısıyla tahsis edilen araçların, işle ilgili olarak kullanılmadıkları (işe geliş - işten dönüş, hafta sonu tatili, bayram tatili vb.) dönemlere ilişkin giderlerinden Şirketler tarafından karşılanan kısmının net ücret olarak kabul edilmesi ve bu ödemelerin gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması, bu şekilde tevkifata tabi tutulan brüt tutarların ise kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınması gerekir.” (GİB. İzmir VDB'nin 17.01.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.35.16.01-176300-48 sayılı Özalgesi). Görüşü paylaşılmıştır.
- **Buradan çıkarılacak sonuç, tahsis edilen araçların, işle ilgili kullanılmadığı dönemdeki giderlerinin, net ücret olarak kabul edilmesi gerektiğidir. Başka bir ifade ile araç işle ilgili kullanılıyorsa, sorun yok, ancak işe geliş, dönüş, piknik, hafta sonu vb. kullanımlar için bordro girmesi gerektiğidir.**
- Bu tartışma süregelirken, 2024 yılında Danıştay tarafından verilen bir kararda “Bilindiği üzere, ücret, niteliği itibari ile bedeni ve/veya fikri bir emek karşılığında elde edilen bir hasılayı ifade eder. İnsan emeğinin karşılığı olan bu hasıla, para şeklinde olabileceği gibi aynı veya para ile temsil edilebilen menfaatler de olabilir. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 32. Maddesinde, genel anlamıyla ücret “bir kimseye bir iş karşılığında işveren veya üçüncü kişiler tarafından sağlanan ve para ile ödenen tutar” olarak tanımlanmıştır. Gelir Vergisi Kanunu'nda ise bir ödemenin ücret sayılabilmesi için, bir iş yerinde, bir işverene bağlı çalışma yapılması ve bunun karşılığında menfaat elde edilmesi gerekmektedir. Hizmet karşılığı yapılan ödeme nakit, ayın (çalışma karşılığının mal olarak verilmesi) veya para ile temsil edilebilen menfaatler (konut ve araç sağlanması, borç verilmesi ve benzeri şekilde olabilir). İşveren tarafından ücretin farklı isimler altında farklı usullerle ödenmesi yapılan ödemenin ücret olma niteliğini değiştirmez
- Yukarıda ayrı yer verildiği üzere, şirketin sahibi olduğu veya kiralama yoluyla edindiği varlıkları, şirket çalışanlarının şirket işleri için kullanmaları, çalışanlara sağlanan menfaat olarak değerlendirilemez. Ancak, çalışanlara sağlanan ve işle ilgili olmayan menfaatlerin ise, ücret kapsamına alınacağı açıktır. Olayda ise, çalışanlara tahsis edilen araçların iş dışında bir başka deyişle özel amaçla kullanıldığı, kullanıldı ise ne kadar süre kullanıldığı somut olarak test edilmeden varsayım dayalı olarak bir yıl 360 gün kabul edilmek suretiyle, bunun 120 günü yani 1/3'ü özel amaçlı kullanım olarak değerlendirildiği görüldüğünden davacı adına yapılan vergi ziyai cezalı gelir vergisi tarhiyatında hukuka uyarlık görülmemiştir.” (Danıştay 9. Dairesi'nin 24.09.2024 tarihli ve E.2022/3328, K.2024/4260 sayılı Kararı). Hükmüne yer verilmiştir.

Kısa Kısa

- **Esnaf ve Ahilik Sandığı ve Primi uygulaması 1.1.2028 tarihine ertelenmiştir.**
- İş göremezlik ödeneği ile ilgili olarak, Anayasa Mahkemesi, **analık ve hastalık halinde son 12 ayın kazancının dikkate alınması, son 1 yıldaki 180 gün şartı ve 2 asgari ücret tutarındaki sınırlama iptal** edilmişti. Kanun teklifi ile iptal kararı uygulamaya alınmamış olacak.
- 2015 öncesine ait **genel sağlık sigortası birikmiş borçlarına af** uygulaması getirilmiştir.
- KVKK Yurtdışı veri aktarım: Kişisel verilerin yurtdışına aktarılması konusunda, 2.3.2024 tarihinde yapılan değişiklik sonrası uygulamanın aktarıldığı Rehber yayınlanmıştır:
- <https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/8143/Kisisel-Verilerin-Yurt-Disina-Aktarilmasi-Rehberi>
- Rekabet ve İşgücü Piyasası: İşgücü piyasalarındaki rekabet ihlali incelemeleri, İnsan Kaynakları birimlerinin önemli birer gündemi haline geldi. Özellikle çalışan ayartmama anlaşmaları ve bilgi paylaşımı konusunda önemli sınırlamalar bulunmaktadır. Kılavuza erişim için:
- <https://haber.rekabet.gov.tr/storage/app/media/is-gucu-piyasalarindaki-rekabet-ihlallerine-yonelik-kilavuz-2.pdf>

Kimler Beyanname Verecek?

Gerçek ücretler:

Madde 63 - Ücretin gerçek safi değeri iş veren tarafından verilen para ve ayınlarla sağlanan menfaatler toplamından aşağıdaki indirimler yapıldıktan sonra kalan miktardır.

1. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 190 ncı maddesi uyarınca yapılan kesintilerle, Ordu Yardımlaşma Kurumu ve benzeri kamu kurumları için yapılan kanuni kesintiler,
2. Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklara ödenen aidat ve primler;
3. Sigortanın Türkiye’de kâin ve merkezi Türkiye’de bulunan bir emeklilik veya sigorta şirketi nezdinde akdedilmiş olması şartıyla; ücretlinin şahsına, eşine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50’si ile ölüm, kaza, sağlık, hastalık, engellilik, işsizlik, analık, doğum ve tahsil gibi şahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler (İndirim konusu yapılacak primler toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Cumhurbaşkanı bu bentte yer alan oranları yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi, asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.).
4. Çalışanlar tarafından ilgili kanunlarına göre, sendikalara ödenen aidatlar (Şu kadar ki, aidatın ödendiğinin tevsik edilmesi şarttır.)

Ücretin gerçek değerinin tayininde, Gelir Vergisi gibi şahsi vergiler ücretten indirilmez.

Yabancı parasiyle ödenen ücretler ödeme gününün borsa rayiciyle Türk parasına çevrilir.

Hizmet erbabına verilen ayınlar, verildiği gün ve yerdeki ortalama perakende fiyatlarına göre; konut tedariki ve sair suretle sağlanan menfaatler, konutun emsal kirasına veya menfaatin emsal bedeline göre değerlendirilir.

Kimler Beyanname Verecek?

Diğer indirimler

Madde 89- (Değişik:16/7/2004-5228/28 md.)

Gelir vergisi matrahının tespitinde, gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden aşağıdaki indirimler yapılabilir:

Beyan edilen gelirin % 10'unu aşmaması, Türkiye'de yapılması ve gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi şartıyla, mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olarak yapılan **eğitim ve sağlık harcamaları**

Toplama yapılmayan haller:

Madde 86- (Değişik: 9/4/2003-4842/9 md.)

Aşağıda belirtilen gelirler için yıllık beyanname verilmez, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmez.

1. Tam mükellefiyette;

a) Gerçek usulde vergilendirilmeyen ziraî kazançlar, bu Kanunun 75 inci maddesinin (15) ve (16) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratları, kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısmı,

b) Tek işverenden alınmış ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş 103 üncü maddede yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşmayan ücretler (birden fazla işverenden ücret almakla beraber, birinciden sonraki işverenden aldıkları ücretlerinin toplamı, 103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı ve birinci işverenden alınan dâhil ücret gelirleri toplamı 103 üncü maddede yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşmayan mükelleflerin, tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretleri dâhil),

Yaş Dışı Şartlar

2024-31: Sigortalılık Tarihine Göre, Kıdem Tazminatı Alabilme Koşulları (Yaş Dışındaki Emeklilik Şartlarını Tamamlama) **CONSULTA**

İlk Sigortalılık	Gün Sayısı	Sigortalılık Süresi
08.09.1999 ve Öncesi	3600	15 Yıl
09.09.1999 ve 30.04.2008 (dahil) Arasında	4500	25 Yıl
09.09.1999 ve 30.04.2008 (dahil) Arasında	7000	Yok
01.05.2008-31.12.2008	4600	Yok
01.01.2009-31.12.2009	4700	Yok
01.01.2010-31.12.2010	4800	Yok
01.01.2011-31.12.2011	4900	Yok
01.01.2012-31.12.2012	5000	Yok
01.01.2013-31.12.2013	5100	Yok
01.01.2014-31.12.2014	5200	Yok
01.01.2015-31.12.2015	5300	Yok
01.01.2016-Devam	5400	Yok

İki şarttan
hangisini önce
sağlarsa

Teşekkürler...

Sorularınız için...

Dr. Eray Karagöz

ekaragoz@consulta.com.tr